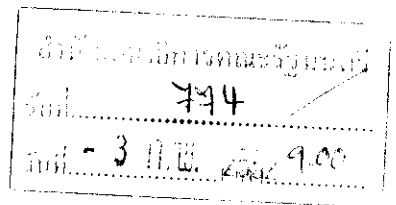

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0703/129

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

3 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- 3 ก.พ. 2552

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

จัดเข้าวาระ.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/1503 ลงวันที่ 30 มกราคม 2552

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่อง เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2552 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนเสนอความเห็น ดังนี้

1. การใช้แหล่งเงินกู้ต่างประเทศจากธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)

1.1 การจัดทำสัญญาเงินกู้กับธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB)

ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล น่าจะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 6-7/2551 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551¹ ดังนั้น จึงต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

1.2 สำหรับประเด็นว่า หนังสือสัญญาเงินกู้ดังกล่าวเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสอง ที่จะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่ ขอเรียนว่า โดยที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ ตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรคห้า กำหนด ดังนั้น จึงเห็นควรใช้แนวทางตามที่เคยปฏิบัติมาไปก่อน กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา 190 วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ตามมาตรา 190 วรรคหก ของรัฐธรรมนูญฯ

¹ คำว่า “หนังสือสัญญา” ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 190 หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่จำเป็นต้องมีชื่ออย่างไร

1.3 โดยที่สัญญากู้เงินกับธนาคารโลก และธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) มีผลผูกพันภาระหนี้สินของรัฐบาลเป็นเงินจำนวนมากในระยะยาว จึงน่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันงบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญตามมาตรา 190 วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน ดังนั้น ก่อนเริ่มเจรจาสัญญากู้เงินกับธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และเสนอกรอบการเจรจาเพื่อขอความเห็นชอบของรัฐสภาด้วย ทั้งนี้ตาม มาตรา 190 วรรค 3 ของรัฐธรรมนูญฯ

2. การใช้แหล่งเงินกู้ต่างประเทศจากองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA)

โดยที่ JICA เป็นส่วนราชการสังกัดกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น (มีการบริหารงานเป็นอิสระตามกฎหมายญี่ปุ่น²และปัจจุบันสามารถให้กู้เงินได้เนื่องจากในปี พ.ศ.2551 ได้รวมกิจการกับธนาคาร JBIC ของญี่ปุ่น) จึงเท่ากับว่า รัฐบาลไทยทำสัญญากู้เงินจากรัฐบาลญี่ปุ่นผ่าน JICA จึงน่าจะเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน และต้องดำเนินขั้นตอนตามมาตรา 190 วรรค 3 ของรัฐธรรมนูญฯ ด้วยเหตุผลเดียวกับข้อ 1.1-1.3 ข้างต้นเช่นกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ศักดิ์ สกวาส)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

โทรศัพท์ 0 2643 5000 ต่อ 4099

โทรสาร 0 2643 2547

²

Established as an independent administrative institution under the law concerning the Independent Administrative Institution Japan International Cooperation Agency (Law No.136,2002)